

ملائصلالدين

№32 Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ ۳۲ قیمتی ۱۲ قېک

قزیمی بو نیچه مدتده ایله برک ساغلامشیم که اونک اوزنی قوشده گورمهشدی، آنرده نامرد فلک قزیمی گورستدی.

الذبیات

وقندر

آغ دوهودن، باغ ارمدن دانش
لاپ دوزی، دینار و درمدن دانش
شیوه‌گی بر طور خوش آیند ایله
صحبتگه عالمی هسبند ایله

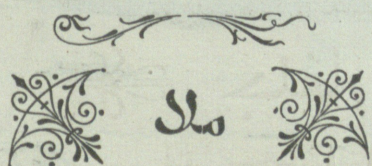
الغرض آج صحبتی احساندن
سویله بوتون فیرنی فسجاندن
کلمه دیمه! علمدن، عرفاندن

همده‌غازیت، ژورناله ریشخدايله
صحبتگه عالمی هسبند ایله

ایشلمه اینای مسلمان ایچون
مسئله مکتب نه‌وان ایچون
ایشله، فقط نفع جیبشدهن ایچون

غصب حقوق زن، فرزند ایله
یغ هامینی بر دامات قات بند ایله
ملا کیشی! موعظه قیل پند ایله
حیله ایله بیژلیک ایله، فند ایله
صحبتگه عالمی هسبند ایله

« کیفسیر »

برگون یولوم دوشدی مالی بگی کندینه.
کندی گزدیم و ایله شیلر گوردوم که غیری
مسلمان کسندنه اونلاری گورمک اولماز.

گلدی اوروجلق گنه بر فند ایله
صحبتگه عالمی هسبند ایله
آج دهن پاکگی ایله نثار
مخزن سینه‌گده، نه جوهر که وار
لعل بدخشان و در شاهوار
مجلسی چون قد سمرقد ایله
صحبتگه عالمی پابند ایله

وعده جنت ویروب اعیانلارا
بخش ایله حوریلری نادانلارا
جودایله، جان‌ویر بویاریم جانلارا
معجز عیسالره مانند ایله
صحبتگه عالمی هسبند ایله

فکرگی وعظکله قاریشدیرگلن
یاتما اوزک، خلقی یاتشدیرگلن
بیر بیره دنیانی قاریشدیرگلن
لغتی تکفیر ایله پیوند ایله
صحبتگه عالمی هسبند ایله

سوق ایله بو طایفه‌نی یاتماغا
جهد ایله یوخلاتماغا، آلاتماغا
سویماغا، جولبندینه ال قاتماغا
بوش سوز ایله اونلاری خرسند ایله
صحبتگه عالمی هسبند ایله
ارض، شما، لوح، قلمدن دانش

شعر

کیم دیبور دایمی صورتده «حقیقت» چخاجاق؟
 یاشایوب کسب ایدهجکدر ابدیت چخاجاق؟
 اهمیت قازانوب نشر اولاجاقلار دایم
 قویاجاق ملت اوزی اونلاره قیمت چخاجاق
 هر یتن ناشر لامذهب و بی دین لعین
 باشلیوب ایلهجک خلقی مذمت چخاجاق
 مگر عالمده بوتون خلق اولاجاق لامذهب؟
 گونده بر مضحکه بر نامه بدعت چخاجاق؟
 دگلم من او قدر احمق و کبودان اینانام
 اوگا کیم بونلاریله جهل و جهالت چخاجاق
 نه قدر عالم تقید اولاجاقدیر اولسون
 صانمه بر ذره آثار صداقت چخاجاق
 اعتقادمجه منیم کفردی ژورنال اوخوماق
 غزیتنه، ژورنال اوخوندوقجه مرات چخاجاق
 بابامز دنج گلوب عمر ایلدی دنیاده
 ییلمدی نسللرنده مدنیت چخاجاق
 یاخامزدن ییزیم ال چکمهجهجک اهل قلم
 گونده بر جور غزیتنه، بر جوره هیئت چخاجاق
 بریسی شکل چکوب ایلهجک جزما قارا
 هاموسی مضحکه و هزل و ظرافت چخاجاق
 بری جدی یازاجاق سویاحاق اسلامی
 ایدهجک هر بری بر نوع تجارت چخاجاق
 نهیه لازم اوخوماق بر پارا هدیاناتی؟
 یدزه نه، گونده ناصل شکل سیاست چخاجاق؟
 ییزه نه، یا گیدهجک، یا قالاچاقدیر ایران
 یا که عثمانلیده مین نقل حکایت چخاجاق
 ییز گرك درك ایلهك مسئله شرعمری
 اوخویاق اوپله احادیثی که جنت چخاجاق
 گیدک حمامه یاخاق گونده حنا ساققاله
 گونده بش دفعه ایدک غسل جنابت چخاجاق
 یاتاق آسوده، فراغت نهیه لازمدی تلاش
 روزیمز حق دن هر قدر اولاق قسمت چخاجاق
 شیخ وعظنده نه سویلرسه دیبهک صدقند
 مسجدده، منبره هر گون که او حضرت چخاجاق
 قوی دیسونلر که «جووه للاغی» اولوب دیوانه
 دفتر عشقی آجدقجه نصیحت چخاجاق

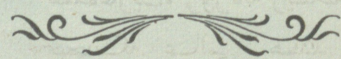
اولا، بوراده بر مکتب وار، بو مکتبده چوخ اوغلان
 اوشاغی اوخویور. اوشاقلارک آتالاری ایله دانیشوب گوردوم که
 هر بر کس که اوغلنی اوخوماغه قویوب، چوخ راضی در که اونک
 اولادی علم اوخویور. بوده گورسمنین بر ایشدر، چونکه اوزگه
 مسلمان کندلرنده چوخ آداملار اوشاقلارینی محض او سببه مکتبه
 گوندیرلر که ایوده بی کار قالب آناسندن چوخ چورک ایسته مه سون.
 هله بو غریبه ایش دگل: مالی بکلی ده بسر غریبه احوالات
 گوردوم: اوده بودر که بو کنده هله اوغلان اوشاقلاریندن
 سوایی قبزلارده مکتبه گلوب درس اوخویورلار. دوغریسی چوخ
 تعجب ایلهدیم که مثلاً ایروان کیمی بر مسلمان مرکزینده قیزک
 اوخوماغنی مسلمانلار پیس ایش حساب ایلیورلر. اما مالی بکلی کیمی
 بر کنده قیزلار ایرمنی خاجیغی کیمی چیکنه هگبه سالوب
 درسه گیدیر.

بو ایشلر، گوروب، سوز یوخ، باشلادیم بونک سببنی سورو
 شماغه که، چوخ عجب، مالی بکلی هارا، بو ایشلر هارا؟ و
 گون هاردان چخوب که بوراده بو قدر ترقی باش ویروب،
 هر کس دن خبر آلدیم، مگا جواب ویره ییلمه دی، دوغردانده غریبه
 ایشدر که مسلمان کندینده ییله ییله ایشلر عمله گلسون. آخرده
 نه اولدیه، صحبت ملادان دوشدی، و ییله معلوم اولدی که
 مالی بکلی ده هیچ اصلندن ملا اولمیوب و مالی بکلی لر هیچ عمر
 لرینده هیچ ملا یوزی گورمیولر.

آها، بوراده من بارماغمی دیشلهدیم و اوز اوزیمه دیدیم که
 بلی، بونی مگا بایاخدان دیبون، الله آتاگزه رحمت ایله سون، ایندی
 ییلدیم که نیه بوراده مسلمانلار اوغلانلارینی و قیزلارینی اوخودورلار.
 اوندان اوتری که بوراده ملا یوخدر.

آنجاق ایندی باشه دوشدوم.

« جرجراما »

ایکی آدام

قارا باغده ایکی آدام وار که دنج اوتورمیرلار که مسلما
 نلار دوز بوللاری ایله گیتسونلر: بری معلم محمد قاریوف در که
 فکر ذکرینی قویوب قیز اوشاقلارینی اوخوماغه. ییری ده مالی
 بکلی لی مشهدی نجف قلی اوغلی در، وبالی دیبهنک بوینته، ییسله
 دیبورلر که بو کیشی اوز الی ایله یاپیشیر قزلارک نندن و
 چکه چکه آپاریر قاریوفک داغیلمش مکتبنه.
 الله مردم آزاره لعنت ایله سون.

« حکیم »

جلفا

ایران ملالارینک قباق دسته سی یتشدی، ملالار نذر ایلدیلر که
 قافقازدان «جیبی دولی» ساق و سلامت قایتسونلر، بورانک مؤمن
 جماعتنه بر گیجه مجانی مرثیه اوخویوب مستفیض ایتسونلر.

پیشیک

اوشاقلقده نه نه مز بزمچون بر ناغل دیدردی، او ناغلون باشی
 بو ایدی که: برجهجگی وار ایدی برجهجگی یوخدی، برجه قاری

— روسجه دایشون، روسجه دایشون، من مسلمانجه بیلیرم تیز سوزگزی دیبون، جهنم اولون کیدون.

— قادان آایم خانم، منیم بو آغریان دیشیمی چک،

— سلامت اولساده چک، دیش ندر که، جانمده سکا قربانندی.

— سنک دیشک سلامتدره.

Въ Нухъ гимназисти въ городскомъ саду.

ملت پرست استودینت؛ مسلمان قارداشلارا منیم کیجه گوندوز فکریم بودر که تحصیلی قورتاروب باشلیوم ملتہ قوللوق ایلیوم، بلکه ییزیم یازیق ملتہ کوزینی آچاہ.

دیلین باشه دوشمپرلر نه اولار یانی بزده اوز دیلمز ایچون بر ایله آسان و هر سسلرمزه گوره بر حرفی اولان الف با دوزلمهک؟ اوندان عربلر گلوب بزنی قافقازدان قووالارلامی؟، یا اینکه بر گناه کبیر ایتمش اولاروق؟ گوره سن تازه معلم لرمز او قدر کور درلر که بو بویوک لکده نقضانی گورمورلر؟ اگر گورورلر بس نیه دینمیرلر؟ هر کس مرج گلور گلسون، بو گون سیز منه اوز ترک دیلمزه یارایان مکمل بر الف با ویرون، اون ایلدن سورا من سیزه تک قافقازدان یاریم میلیون غازینه مشتریسی ویروم، هه! گر هنرون وار گل مرج ایلهک. اوندان یلارسیز که مسلمان غاز یتهلرینون باغلانماغنه سبب نه عمله در، نه غزیتله چی در، نه جماعت. قاری نه نهنون بوز اوستندن یخلماقنه سبب پشیک در، غزیتله لرون باغلا نماقنه ده سبب الف با!

دی گل! بوز دوداقووی نه قدر گوله جکسن گل!!!

چونان

تایماجا

تاپ گوروم هانسی ولایتدر او
که سر کاره قونانلار چاغادر
معن جهل جهالتدر او
خانی، ملاسی ایلان قورباغادر
آدی مشروطه، فقط استبداد
حاکمی، آمری یکسر جلااد

عشق آباء خبر لری

(۱) عشق آباد قونسولخانه سینک خدمت کارلرندن بریسی روسجه هیچ بر حرفده ییلمیور، اما گاه گاه باشنه قاقارتالی جنونیق فورا زقاسیده قویور. بوندان خبر آلورلار که «آباء این چه فریلقه است؟» دییور:

— حالا در ایران مشروطه شده، هرچه میخواهی بکن، هرچه میخواهی بپوش، هرچه میخواهی بخور، کیم کیمه در آباء، ایشک گور!

(۲) عشق آبادده بو ایل ایستیک حرارتی آلتمش قرادوزدان آرتقدر. شدت حرارتدن ملا مصیب دسته سی قارانلق گبجه لرده اوزلرینی ویریرلر قارادسقوی باغده کی داشدان تیلین مغاره نك ایچینه.

تبریز خبر لری

الله لعنت ایله مش نشر معارف جمعیتک ترتیب ویزدیگی تازه ملت باغچه سنده جماعت گلوب هم گردش ایدوب همده روزنامجات اوخویوب یولدان چخوب لامذهب و بی دین اولوردیلار. و بعض وقت لرده مملکتک و ملتک ترقی سی خصوصده بعض نا مناسب نطقلرده ایراد اولونوردی. بیچاره جماعتی دعوت ایدیوردیلر تازه

وارایدی، بر گون گیتدی سو اوسته سوروشدی دوشدی بوز اوسته دیدی آی بوز سن نه ظالمسانمش؟ بوز دیدی من ظالم اولسیدیم گون منی اریتمزدی. دیدی آی گون سن نه ظالمسانمش؟ دیدی من ظالم اولسیدیم اوستومی بولوط آلمازدی. غرض بولوطدا بر باشقه سین ظالم دیوب، آخری هامودان ظالم پشیک چخور، اما هر کس ناغلی آخربنه جن ایشتمه سه تعجب قالار که قارینون یخلماقنک پشیکه نه دخلی.

ایندی مسلمان غزته لرینون باغلانماقنه هر کس بر طرفی مقصر حساب ایدیر، بزده باشلیق سوروشماقه گورک تقصیرکار کیمدر. آی عمله نیه تعطیل ایله دوز، سیز نه ظالم سیز؟

— بز هیچ ظالم دگلوک، بزیم زحمتز چوخ، مواجیمز آز خرجمز چاتمور، غزته چیلر ظالمدرلر که مواجیمز آرتور میورلار. آی غزته چیلر، سیز نه ظالم سیز، نیه عمله لرک مواجیمز آرتور میورسیز؟

— بز ظالم دگلوک، ظالم ملتزددر، اگر ملتزون یوزدن بری غازیت اوخوسه، قافقازدا یاریم میلیون مشتری مز اولاردی، اوندان بزده عملیه نه قدر مواج ایسته سیدیلر ویره ییلردیک.

— آ ملت، سیز نه ظالم سیز، نیه غازیت اوخومورسیز؟
— بز ظالم دگلوک، بزیم سوادمز یوخدر که غازیت اوخویاق!!!

— بس نیه اوشاقلقده مکتبه گیتمه دوز که سواد سیز اولدوز.
— گیتمشیک! هامومز اوشاقلقده مکتبه گیتمشیک و بش آلتی ایله الف زبراً دیمشیک، بونیه یله ایندی گنه هیچ زاد ییلمیوریک.

— پس نیه اوزگه ملت لرک اوشاقلارینون هانکی بری اوچ گون مکتبلرینه گیدیرسه اوز دیلنده هر جور یازماق اوخوماق ییلور؟
— اونلارون اوز دیلنه گوره آسانجه الف با لری وار، مکتبه گیتمه مش ایله ایوده ده اوز اوزیندن حروف لری تانیورلار، ظالم بزیم الف بامزددر!!!
دوغردان ییله در! والله ییله در! بالله ییله در! غزیتله لر یریمیور جماعتک سوادمز اولماغنه گوره، جماعت سواد سزددر، الف با مزون پیس لگنه گوره!!!

منی دنیاده بر شی چوخ یاندرور: مثلا، علمایه سوز دیمک اولماز و دیمیریک ده، چونکه ورته انیادلر، سیده سوز دیمک اولماز! — زاجیم؟ — چونکه اکبری اولاد پیغمبردرلر، فالچی یه جنداره سوز دیمک اولماز چونکه مسلمانوق اعتقاد مزده جن وار، برجه ییلمیرم بو عرب الف باسی نهدر که طوق لعنت اولوب کیچوب بوغازیمزه؟ نیه جسارت ایدوب اونون بویتون آردیندان ووروب سالمیروق ایشیکه!!! آ جاتم، گنه دعالر ایچون، عرب یاز یلاریچون، شریعت ایشلریچون عرب الفباسی اولسوندا، آخر ییله بزیم بو اوز ترک دیلجگزمزه یارایان بر الف با دوزلتسهک یانی قیامت قویار؟ قافقازدان سنه یوز مین بی سواد مسلمان گوستریم که نه مکتب گورمیوب و نه اشقول، اما تمام میگدانلارون و ریستورانلارون قابوسنده ویویسقالرین و ایچریسنده استولارون نمره لرین اوخویورلار. و بر یره مکتوب گوندرنده ده پاکتون اوستینده اوزلری یازورلار. روس غزیتله لرینون حروفاتینده اوخویورلار. انتها

ده در. نجفدن، کربلادن چوخ اشترک ایتمک ایستینلر وار.
 رشت — اداره عدلیه و بلدیده ابداء رشوت یمیرلر، حتی
 شکایت گنلره مقته چای قلیان ویریرلر و چوخ وقت ایشلرک آر
 تلقندن بیچاره رئیس چوخ شکایتلره اوز منزل لرنده باخورلار.

مازورقا

قاشیق چومچدن بویوک اولوبدر. دوغردانده دهه لر سوزیدر،
 چوخده دوغریدر، معلوم اولا که نوخی اویزد ناچالینکنک دیلمانچی
 عباسعلی بک محمطف جنابلری خود سرانه، کستاخانه یعنی هیچ
 بر علماء، فضلا، ادباء، عقلا و حکما ایله مصلحت ایلمیوب سیلابدان
 ضرر گورنلر ایچون پول یغماقه شروع ایدوب. ایکی ساعتک عرض
 طولنده سیاهی اوزره و هر کسک امضاسی تحتنده یوز منات پول
 جمع ایدوب و بو جمع اولونان اعانهیه یوز پوت اون تدارک
 ایدوب آفت زده لره گوندروب. چوخ یاخشی، چوخ گوزل!.....
 برجه بونی دین یوخدر که آ میرزا عباسعلی بک، سنک نه
 ایشک وار، بیله ایشلره قاریشوب اوزگی (باباله) سوخورسان اوزگه
 نیده گناهه.

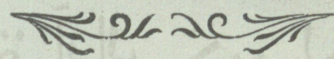
سنده باشقه اینتیلیگینت لری کیمی ایچ سووق (پدوانی)، اوینه
 (ویرتوشقانی)، یوره گک سیخیلاننده آل (ماندالینانی) چال (مازورقانی)
 ایله (والیسرووقانی) اول بر آبرازووانتی، نیه اینجیدیرسن عمله مو
 تانی، سیندیریرسان فرقه مسلمانی، گولدوروسن (دون ژوانی). آی
 جانم، گوزوم، حتی که من اوزوم، ایستدیم یازوم، قورتاردی سوزوم.

امضا: « توغ گردین قاققلی »

ایجاد اولنان پیس پیس ایشلره. الله او خرابه نی هیچ مسلمان
 قارداشه گوسترمه سون. و منده گورمشم. و همیشه اورانک باغلی
 قالمش قاپوسنک قباغندن کیچنده عیامی چکرم باشمه و گوزلریمی
 برك برك یوموب بر تسبیح لعنت جمعیت نشر معارفه اوخویوب،
 کیچهرم که گوزوم ساتاشماسون! ولی، ایشندیکمه گوره از قرار
 تقریرات جناب مستطاب شریعت مدار آقای آخوند ملا حمزه خیا
 بانی گویا بیله روایت ایدیورلر که نشر معارفک بعض عضولریده
 ارانهدندر مسلمانلار ایله ال اله ویروب و خیال نا مبارک لریده بو
 یوده در که جماعتی یولدان چیخاردوب لامذهب ایدلر. حتی یتیم
 اوشاقلار و یسواد آدملر ایچون همان باغچده نیچه قلاسدان عبارت
 بر مجانی مکتبه ترتیب ویروب.

انجمن مقدسزده اوتوروب ملت غمی چن آقارلرک الله عمر
 شریفترین اوزون ایله سون، چونکه بو وجود مبارک لری هیچ وقت
 راضی اولمیوبلر ملتک زحمت چکوب علم اخذ ایدوب ترقی تاپوب
 لامذهب و یتیم اولماق لریته، بو خصوصه انجمن ایالتی ده نیچه
 دفعه خصوصی مجلسلر تشکیل اولوندی، آخر الامر رأی ویریلدی
 که باغچه باغلاسون. و اکثریت آراء ایله آغای آخوند ملا
 حمزه جنابلارین انتخاب ایدوب روانه ایدیلر ایالت حضورینه که
 بو خصوصه پروتیسست اولونسون، و ایالتی ده محض ملا حمزه جنا
 بلرینک قلب مبارک لری سیخلماسون دینه امر بویوردیلر که اجالتاً
 آخشام چاغی همیشه معارف باغچسی باغلاسون. و امید بونادر
 که بو گون بعداز غروب آفتاب باغلاسون حکمی چخدی انشالله
 تعالی تیزلیک ایله بر علاحده حکم صادر اولار که تبریزه نشر
 معارف لازم دگل.

امضا: « ملا زوری »

تلغراف خبر لری

باطوم — ایروانلی بر مشهدی قباقدان اوروجلق گندیگنه
 آند ایچدی که هله لگه یالان دانشماسون.

نخچوان — اوروجلقه ۱۳ گون قالمش «چاکر» «ملا دادینی»
 دوئبله چاغرمشدی. «چاکر» طرفنده دوئبله نظارت ایدن « میر
 عبدالحسین آغا» ایله « کیچل قاسم» ایدیلر. «ملا دادی» طرفنده
 ایسه «کور کاظم» ایله «آغزی جیریق نقی» تعیین اولونمشدیلر.
 دوئبل گوندوز ساعت اونده مسجد جامع حیاطنده واقع اولدی.
 «ملا دادی» آغر صورتده یارالانوب خسته خانهیه آپاریلدی. «چاکر»
 سلامتدر.

طهران — دروازه دولنده سپهدارک پارکنک یاننده بر
 یالان معدنی تاپیلوب. کیچن گون اورانک امتیازی سپهدار و سردار
 منصور و معزالسلطان ویریلدی. اونلارده معدنک رواجی ایچون
 (اتحاد ثلاثه) آدلی بر معتبر قومانیه ترتیب ایدوبلر. هر کس
 معدنه شریک اولماق ایستهسه «طوشان تپه» خیاباننده سردار منصوره
 و یا ناصرالاسلام منزلنه رجوع ایلسون. «شمران» یایلاقنده ایسه
 (چاله هرزه) ده سپهداری گوره یلر. قامبانانک گله جگی چوخ ترقی

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

« واروارینو لیس » یایلاقنده تقلیسدن بر ساعت
 مسافهده ساتبلور شهر قاعد، سنده داشدان نیکیلمش بر ایو
 بش اوداقدان عبارت. آشپز خانه سی، قوللوقچی یسری،
 آمباری، زیر زمینی و باشقه نبکیلیلری موجوددر: گوزل
 باغچسی، حوضلاری و منظره سی خیلی دلگشادر. و من
 یوز ایگرمی بیش سازین توپراغی واردر. ایوگ و باغچنک
 داشدان اوجا حصاری واردر. خواهش ایدنلر بو آدریسه
 رجوع ایتسونلر:

Подробность узнать, въ Тифлисъ въ конторѣ
 нотаріуса А. И. Митькевича.

اصول طبعی قرائت فارسی

گنجہ مدرسه معلمزنسن میرزا عباس عباس زاده نک مبتدی لری
 ایچون یازدیغی «قراآت فارسی» آدلی فارس کتابی چاپدان چیقدی
 قیمتی ۱۳ ققکدر. آدریس:

Елисоветполь, книжный магазинъ „ Медрессе“

تونسو ۱۱ رتک بايلاده مشوليتي.